

Resumé

Bakalářská práce se zabývá dílem štukatéra italského původu Santina Cereghettiho (asi 1640–1719) na Svaté Hoře. V první části je pojednáno o štukové technice, o tom z čeho se štuk vyrábí, od kdy je výzdoba štukovou technikou známa a ve kterých obdobích byla při výzdobě uplatňována. Protože Santino Cereghetti je umělcem italského původu, i když neznáme přesné datum jeho narození ani místo odkud pocházel, zabývá se druhá kapitola italskými umělci, kteří pocházeli z území jezer, které se nachází na dnešních hranicích Švýcarska a Itálie. Tito umělci opouštěli rodná údolí a vydávali se na cesty po Evropě, kde v nejrůznějších koutech Evropy vytvořili svá díla. Uplatnění našli především jako stavitelé, kameníci a štukatěři. Rozsáhlé dílo zanechali i v naší zemi. Jako štukatěři zde měli dominantní postavení, neboť se v Čechách nevytvořila jiná domácí konkurenční skupina. Třetí kapitola pojednává o barokní štukové výzdobě, o jejím charakteru a proměnách od raného baroka, přes vrcholné baroko a naznačuje podobu štukové výzdoby v době pozdního baroka a rokoka. Pro rané baroko jsou příznačné masivní boltcové kartuše, mohutné lišty s listovcem, vejcovcem a perlovcem, malbě štuková výzdoba vymezuje jen určitý prostor. Pokud se objevují figurativní prvky, stávají se ve většině případů ornamentem. Důraz je kladen na výzdobné bohatství a plastičnost. Kolem roku 1670 se vedle kartuší výrazně uplatňují akantové rozviliny. Hojně se objevují rovněž štukové figury. Poté štuk stále více ustupuje freskové malbě, zdobí pouze její okraje, úloha štuku se proměňuje. S nástupem radikálního baroka ztrácí štuk v dosavadním pojetí význam, neboť samo zdívo se mění v plastickou hmotu. Z Vídně poté přichází nový odstín štukové výzdoby, která se formuje pod vlivem Johanna Bernarda Fischera z Erlachu a Lucase Hildebrandta. Pro pozdní baroko a nástup rokoka je příznačný páskový ornament. V 50. letech se objevují motivy rokaje, které jsou ale záhy vystřídány pletencovými girlandami. Jádrem práce je zpracováno ve čtvrté části, která popisuje štukatéřské dílo Santina Cereghettiho na Svaté Hoře. K určení Cereghettiho díla došlo na základě smluv, které byly uzavřeny. Další Cereghettiho dílo je jako jeho dílo doloženo na základě porovnání a nalezení shodných prvků ve ztvárnění štukové výzdoby. V Cereghettiho díle je patrná proměna v pojetí štukové výzdoby, vychází z raně barokního pojetí, které můžeme vidět na některých kartuších, jeho přístup se proměňuje, užívá akantových rozvilin a pozoruhodné je jeho ztvárnění figury, ve kterém se odráží vliv Berniniho, poněvadž Cereghetti zachycuje figury v pohybu, v konkrétním okamžiku, ze kterého lze vyčíst směřování, intenci pohybu; figury jsou individualizované, nejen na základě atributů, ale i v produševněném výrazu tváře. Ve svém díle uplatňuje i nízký reliéf, ve kterém pojednává figury i ornamentální složky a navíc je prokresluje lineárními, ostře zalamanými konzolami. V jeho výzdobě na Svaté Hoře vzniká zvláštní napětí, neboť do raně barokní architektury vnáší vrcholně barokní pojetí výzdoby; dochází tak k sjednocení raně barokní architektury a vrcholně barokního pojetí štukové výzdoby do jednoho celku.

Eva Hovorková